

22.11.2004 Dnr 581/58/2004

Statens bokföringsnämnds utlåtande visavis en ansökan, där Vägförvaltningen har bitt om utlåtande gällande frågor i anslutning till bokföringen av vägkapitalet.

Vägförvaltningens vägkapital består av vägbottnar, vägbyggnadskonstruktioner och halvfärdiga vägprojekt. Bokföringsvärdet på vägkapitalet är cirka 15 miljarder euro, vilket är cirka 98 % av slutbeloppet i Vägförvaltningens balansomslutning. Vägkapitalets andel av statens totala balansomslutning är också betydande. Värdet på vägkapitalet används i olika kalkyler och i statistik. Ändringen i värdet på egendomen används som grund bl.a. vid uppskattningar av väginvesteringarnas tillräcklighet.

Vägkapitalet inventerades för första gången på basis av situationen 31.12.1995 med tanke på reformen av statens bokföring. Inventerings- och bokföringsuppgifterna granskades dessutom flera gånger innan den ingående balansen 1.1.1998 slutgiltigt godkändes.

Värdet på de allmänna vägarna bestämdes år 1995 genom att specificera vägkapitalet enligt vägbottnar, vägbyggnadskonstruktioner och broar samt övriga vägbyggnadskonstruktioner. Värdet på vägbyggnadskonstruktionerna beräknades på basis av investeringsuppgifter från åren 1950–1989. Beträffande åren 1990–1997 värderades investeringarna senare separat noggrannare. Motsvarande avskrivningar gjordes också för det inventerade vägkapitalet varefter det erhållna värdet upptogs i den ingående balansen 1.1.1998.

I Vägförvaltningens bokföring och övriga redovisningssystem behandlas vägkapitalet enligt tillgångspost som en helhet utan att specificera värdet på individuella vägar eller vägdelar. Värdet på vägkapitalet, ändringarna i det och de med avskrivningsplanen förenliga avskrivningarna beräknas enligt tillgångspost som en helhet, och de allokeras inte till individuella vägar eller vägdelar. Grunden till förfarandet har varit ändamålsenligheten i beräkningarna. Information som specificeras enligt vägdelar förutsätter en grundlig reform av Vägförvaltningens datasystem och deras datainnehåll samt enligt Vägförvaltningens uppfattning en mångfaldig och i förhållande till nyttan oskälig mängd arbete.

Vägbyggnadskonstruktioner

Som begrepp har vägkapitalet bestämts som en helhet bestående av vägbottnar, vägkonstruktioner och halvfärdig produktion. Vägbyggnadskonstruktionerna indexeras i bokföringen vidare i följande underkonton:

1240 Vägbyggnadskonstruktioner (summakonto)
 124001 Underbyggnader
 124002 Beläggningar
 124003 Broar
 124004 Övriga vägbyggnadskonstruktioner

Dessa tillgångsposter liksom också de halvfärdiga vägbyggnadskonstruktionerna behandlas i Vägförvaltningens bokföring och andra redovisningssystem som en helhet utan att specificera dem enligt individuella vägar eller vägdelar.

Poster som berör vägkapitalet skall bokföras under ifrågavarande konton i affärsbokföringen. Utgifter för vägbyggnadskonstruktioner bokförs under räkenskapsåret under konton som börjar på siffran 4 i affärsbokföringen, och de utgifter som i bokslutet betraktas som investeringar aktiveras i balansräkningen under kontot 4700 Tillverkning för eget bruk. Avskrivningar på vägbyggnadskonstruktioner beräknas och bokförs månatligen.

De utgifter och kostnader som väginvesteringarna föranlett utreds närmare genom internredovisning. Investeringar och investeringsutgifter behandlas inte som väg- eller områdesspecifika poster utan som en helhet. Utredningen av de totala kostnaderna för ett enskilt vägprojekt kräver alltid en separat redogörelse.

Vägförvaltningen har lämnat in en förfrågan angående specificeringen av vägbyggnadskonstruktionerna i bokföringen:

1. Är den nuvarande specifikationen av vägkapitalet (underbyggnader, beläggningar, broar och övriga vägbyggnadskonstruktioner) i affärsbokföringen tillräcklig eller är det ändamålsenligt att ytterligare precisera bokföringen och den övriga redovisningen av vägbyggnadskonstruktioner, till exempel enligt område, vägnätverk eller vägdel med beaktande av eventuella kostnader och fördelar samt hur detta borde göras om det är ändamålsenligt?

Vägförvaltningen har meddelat att den nuvarande specificeringen av vägbyggnadskonstruktioner är tillräcklig. Vägförvaltningen anser sig inte behöva en bokföring enligt område, vägnätverk eller vägdel för förvaltningen och redovisningen av tillgångarna. Om den nuvarande uppföljningen ändrades till exempel så att den omfattade vägdelar skulle detta förutsätta betydligt mer detaljerade specifikationer av entreprenadavtal och fakturor. Anskaffningsförfarandet har under de senaste åren utvecklats mot helhetsprissättning, och således kan Vägförvaltningen inte i denna situation motivera en återgång till delprissättning.

Vägbottnar

Vägbottnar indelas i väg- och biområden. Vägförvaltningen tar områdena i besittning genom vägrätten och enligt lagen har Vägförvaltningen inte äganderätt till dessa. Vägförvaltningen betalar dock i praktiken ersättning för utnyttjanderätten till områdena som motsvarar deras gängse värde. Vägförvaltningen har långfristig utnyttjanderätt till väg- och biområdena, som kallas vägrätt.

Beträffande upphörande av vägrätten har Vägförvaltningen hänvisat till följande författningar i lagen om allmänna vägar (243/1954) och lagen om rätt till förutvarande vägområde (245/1954):

- 33 § 1 och 3–4 momentet lagen om allmänna vägar (404/1963):
 ”Indrages allmän väg i annat än nedan i 2 mom. avsett fall, upphøre vägrätten med avseende å vägområdet, såvitt ej bestämmes, att området skall tagas i bruk för annat vägändamål.”
 ”Då användningen av mark såsom vägs biområde förklaras hava upphört, upphøre vägrätten med avseende å området.”
 ”Sedan vägrätt upphört, skall iakttagas vad i lagen om rätt till förutvarande vägområde är stadgat.”
- 1 § 1 momentet lagen om rätt till förutvarande vägområde (773/1991, ändr. 149/1999): ”Då den vägrätt till vägområde som avses i lagen om allmänna vägar har upphört enligt lagens 33 §, övergår besittningen av vägområdet, om inte något annat följer av 34 § i nämnda lag eller av bestämmelserna nedan, inom detaljplaneområden samt områden för vilka kommunen har beslutat att en detaljplan skall utarbetas, från väghållaren till kommunen och inom övriga områden till den som äger en invidliggande fastighet. Om kommunen eller den invidliggande fastighetens ägare inte har haft äganderätt till området, får de även denna rätt.”
- 2 § lagen om rätt till förutvarande vägområde: ”Övergår vägmark med stöd av 1 § till ägaren av det invid belägna området, må väghållaren, om han anser skäl därtill förefinnas, göra anspråk på skälig ersättning av ägaren för den nytta denne erhållit, såvitt nyttan bör anses vara avsevärd. Ersättning må ej betingas, då vägmark med stöd av 1 § övergår till kommun.”

På planlagt område skall vägbotten överlämnas till kommunen eller fastighetens ägare utan ersättning. På icke planlagt område är värdet på vägbotten i allmänhet inte avsevärt.

I bokföringen har vägbottnar betraktats som nyttigheter med lång verkningstid och aktiverats i balansräkningen. Värdet på vägbottnarna uppskattades 1.1.1995 vara sammanlagt 2 200 miljoner mark (370 miljoner euro). Eftersom den exakta anskaffningsutgiften för tillgångarna inte längre var tillgänglig bestämdes den genom två olika metoder till nästan samma värde. Värdet på vägbottnarna bestämdes genom att uträkna ett gängse värde för vägbottnarna i tätortsområden och genom att betrakta vägbottnarna i glesbygdsområden som värdelösa. Ett motsvarande värde uppnåddes genom att uppskatta de anslag som staten använt för dessa områden före år 1995.

Vägbottnar som tagits i bruk före början av år 1957 har inte aktiverats i balansräkningen. Motivet för detta har varit att kommunerna enligt väglagen har varit skyldiga att lösa in vägbottnarna i de projekt som inlemts före början av år 1957. I praktiken har staten använt anslag för vägbottnar först efter medlet av 1960-talet.

Från och med år 1996 har bokföringsvärdet på vägbottnar baserat sig på anskaffningsutgiften (utgifter för inlösen av jordområden och direkt därmed anslutna utgifter). Som anskaffningspris har utgifter för anslag för anskaffning av jordområden (moment 31.24.87) använts. Från och med år 1998 har anskaffningsutgifterna för väg- och biområden bokförts under kontot 1211 Vägbottnar.

Vägförvaltningen har lämnat in en förfrågan angående bokföringen av vägbottnar och de förfaranden som anknyter till den:

2. a) Är upptagandet av väg- och biområden bland statens anläggningstillgångar i balansräkningen ett riktigt förfarande, då Vägförvaltningen inte innehar äganderätten till dessa områden och inte heller erhåller någon penningersättning vid överlåtandet av dem?
- b) Har det ingående saldot för vägbottnarna per 1.1.1998 bestämts med tillräcklig noggrannhet med tanke på tillgångarnas kvalitet och kvantitet?
- c) Är det tillräckligt att som balansspecifikation till kontot 1211 Vägbottnar göra upp en redogörelse för ändringarna i kontot och en händelseförteckning?

Vägförvaltningen anser att de väg- och biområden som Vägförvaltningen tagit i besittning med stöd av vägrätten skall upptas i balansräkningen som statliga nyttigheter med lång verkningstid. Förfarandet är förenligt med Banförvaltningscentralens förfarande, även om banbottnarna hör till Banförvaltningens egendom.

Dessutom anser Vägförvaltningen att väg- och biområdena har uppskattats ändamålsenligt och med tillräcklig noggrannhet i den ingående balansen 1.1.1998. Balansvärdet på vägbottnar har sedan 1998 ökat med det penningbelopp som använts för statens inlösningar och ersättningar. Det ingående saldot som är odelat i Vägförvaltningens ingående balans 1.1.1998 kan allokeras till vägdistrikten på basis av användningen av anslag för anskaffning av jordområden. En noggrannare allokering av väg- och biområdena enligt område (t.ex. kommun) eller väg är enligt Vägförvaltningens uppfattning onödig. En noggrannare definition och uppskattning av vägbottnarna förutsätter omfattande tilläggsutredningar, vars kostnader mångdubbelt kan överstiga den eventuella nyttan av förfarandet.

Som balansspecifikation av kontot 1211 Vägbottnar räcker det enligt Vägförvaltningens uppfattning med en redogörelse för ändringarna under räkenskapsperioden och en händelseförteckning.

Beläggningar

De beläggningar som ingår i vägbyggnadskonstruktionerna uppskattades i den ingående balansen 1.1.1998, men förnyelsen av dem och ombeläggning av vägar har inte aktiverats i balansräkningen under åren 1998–2001.

Från och med år 1998 har grundrenoverings-, utbyggnads- och nyinvesteringar definierats som väginvesteringar i enlighet med användningsplanen för budgeten (små investeringar som genomförs med anslagen för basväghållningen mom. 31.24.21), utvecklingsinvesteringar i vägnätverket (utveckling av vägnätverket mom. 31.24.77) samt investeringar som genomförs med EU- och sysselsättningsfinansiering. Enligt definitionen ingår dessutom planeringsutgifter för investeringsprojekt (väg- och byggnadsplanering) i investeringsutgifterna oberoende av från vilket moment investeringen har finansierats. Övriga utgifter för basväghållning (underhåll av vägnätverket, trafikkontroll och -förvaltning) har definierats som årskostnader.

Underhållsutgifterna för beläggningar behandlades som årskostnader åren 1998–2001. Endast de beläggningsutgifter som ingick i investeringarna (grundrenoverings- eller byggnadsprojekt) behandlades som investeringsutgifter. Motiveringen till att ombeläggningar betraktades som årskostnader var främst avgränsningsproblemen i anslutning till definitionen av beläggningsarbeten. Som beläggning eller underhållsbeläggning betraktades till exempel även fräsning och fyllning av beläggningar. Förfarandet ledde till att värdet på vägkapitalet sjönk med cirka 250 miljoner euro under åren 1998–2001 jämfört med den verkliga värdeutvecklingen.

År 2002 beslöt Vägförvaltningen att ombeläggningar skall betraktas som en åtgärd med lång verkningstid genom vilken vägbyggnadskonstruktionens bärighet utökas och beläggningsens livslängd förlängs och som därför bör betraktas som en investering. I bokslutet för år 2002 aktiverades utgifter för ombeläggningar till ett belopp om 79,2 miljoner euro för ifrågavarande räkenskapsår. En motsvarande justering av balansräkningen för åren 1998–2001 gjordes emellertid inte.

Beläggningsutgifterna för åren 1998–2001 har uppgått till 60 miljoner euro om året i genomsnitt. Aktiveringen av dem skulle år 2002 ha påverkat balansvärdet för vägbyggnadskonstruktioner med cirka 174 miljoner euro. Enligt avskrivningsplanen är beläggningarnas användningstid 10 år.

Vägförvaltningen har lämnat in en förfrågan angående bokföringen av ombeläggningar och eventuella justeringar i beläggningarnas balansvärde:

3. a) Skall de ogjorda aktiveringarna om 174 miljoner euro för beläggningsutgifter åren 1998–2001 rättas till i Vägförvaltningens och statens balansräkning?
- b) Skall definitionen av väginvesteringar och årskostnader specificeras beträffande allmänna vägars skötsel, underhåll, grundrenovering och övriga investeringar samt planering av investeringar med beaktande av Banförvaltningscentralens och Sjöfartsverkets motsvarande förfaranden?

Vägförvaltningen anser det vara motiverat att justera balansräkningen beträffande beläggningsutgifterna för åren 1998–2001.

Överföringar av vägkapital

I anslutning till överföringar av vägkapital har Vägförvaltningen i sin ansökan meddelat att några allmänna vägar indras årligen genom att de förändras till kommuners gator eller planvägar eller enskilda vägar. På motsvarande sätt kan några gator och planvägar samt livligt trafikerade enskilda vägar ändras till allmänna vägar. Det är alltid frågan om ett administrativt beslut. Den till sina verkningar mest betydande överföringen av vägkapital har varit förändringen av Ring I till allmän väg inom Helsingfors stads område 3.9.1998.

Indragandet av en allmän väg liksom förändringen av en gata, planväg eller enskild väg till allmän väg antecknas i Vägförvaltningens väg- och broregister. Vägregistret innehåller uppgifter om de allmänna vägarna och deras egenskaper samt de administrativa besluten, men inte kostnader eller annat värde i eurobelopp. I broregistret finns motsvarande uppgifter om broarna.

Inga balanspåverkande registreringar ifråga om indragande av allmänna vägar eller förändringar till allmänna vägar har gjorts. Inte heller har registreringar om överlåtelser utan vederlag gjorts i affärsbokföringen. Motiveringen har tills vidare varit att Vägförvaltningen inte har haft något förfarande för att bestämma värdet på de gamla vägar som skall indras eller de vägar som skall förändras till allmänna vägar. Indragandet och överlåtandet av en väg eller en vägdel är relativt sällsynt. Dessutom kan bokföringsvärdet på dessa vägdelar med beaktande av de gjorda avskrivningarna i allmänhet anses vara rätt ringa. Bestämningen av värdet försvåras också av att värdet på en enskild väg eller vägdel inte specificeras i bokföringen.

Värdet på en allmän väg som skall indras kunde beräknas på basis av anskaffningsprisantagandet, men i anslutning till vägar som förändrats till allmänna vägar har Vägförvaltningen inga metoder att utreda kommuners eller privata väghållares anskaffningsutgifter. Till förändring av väg till allmän väg hör dessutom den principiella frågan huruvida dylikt vägkapital borde värderas till anskaffningspriset eller på någon annan grund.

Dessutom skall vägbottnar och vägbyggnadskonstruktioner specificeras vid överföring av vägkapital. Även om värdet på vägbyggnadskonstruktioner kan bestämmas bör man vid värderingen av vägbotten iaktta tolkningarna av god bokföringssed beträffande behandlingen av väg- och biområden.

Vägförvaltningen har lämnat in en förfrågan angående överföringen av vägkapital och dess bokföring:

4. a) Skall vägkapital som vederlagsfritt överförs på Vägförvaltningen eller vägkapital som överförs från Vägförvaltningen på kommunen eller staden registreras i bokföringen och skall motsvarande balansspecifikationer göras upp för transaktionen?
- b) Kan bokföringsvärdet på vägkapital som förändras till allmän väg eller på vägkapital som indras bestämmas på kalkylmässiga grunder genom utnyttjande av genomsnittliga vägklassspecifika värden, då anskaffningsutgiften inte på annat sätt kan bestämmas exakt?
- c) Kan förändring till allmän väg utan vederlag jämföras med mottagande av en donation, vars värde bokförs under extraordinära intäkter på kontot 6099 och som en ökning i balansräkningen på vederbörande konto?

Vägförvaltningen anser det vara motiverat att registrera en förändring till allmän väg och ett indragande av en allmän väg också i bokföringen. Eftersom beräkandet av den verkliga anskaffningsutgiften är omöjlig i dessa fall kunde Vägförvaltningen vid uppskattningen av anskaffningsutgiften ifråga om dessa vägdelar använda ett kalkylmässigt vägklassspecifikt genomsnittligt pris med beaktande av motsvarande avskrivningar. Bestämningen av värdet skulle basera sig på en separat redogörelse.

För att komplettera ansökan har tilläggsutredningar erhållits bland annat om den klassificering av allmänna vägar som Vägförvaltningen använder samt det bokföringsförfarande som Banförvaltningscentralen och Sjöfartsverket utnyttjar vid investeringar i ban- och farledskapital.

Motiveringar till utlåtandet

1. Registrering och specifikation av vägbyggnadskonstruktioner i bokföringen

Enligt 42 § 1 momentet förordningen om statsbudgeten (1243/1992 ändr. 600/1997) registreras inkomster, utgifter, finansiella transaktioner samt därtill hörande rättelse- och överföringsposter såsom affärshändelser i affärsbokföringen.

Olika affärshändelser registreras i bokföringen med den noggrannhet som kontoförteckningen medger. Enligt 42 b § 1 momentet budgetförordningen (600/1997) omfattar affärsbokföringen åtminstone de konton som behövs för uppgörande av en intäkts- och kostnadskalkyl samt en balansräkning, vilka bestäms av statskontoret.

Enligt 66 a § 1 momentet första meningen budgetförordningen (600/1997) upptas i balansräkningen på ett tillräckligt specificerat sätt bland aktiva den icke avskrivna delen av anskaffningsutgifterna för nationalförmögenhet och anläggningstillgångar och övriga utgifter med lång verkningstid samt värderingsposter och aktiverade anskaffningsutgifter för omsättningstillgångar samt finansieringstillgångar.

Med stöd av 64 § 1 och 2 momentet budgetförordningen (600/1997) har finansministeriet meddelat en föreskrift (TM 0303, FM 22/01/2003) om scheman för räkenskapsverkets intäkts- och kostnadskalkyl, balansräkning samt budgetens utfallskalkyl. Schemat för balansräkningen har påverkat strukturen för den kontoplan för affärsbokföringen som Statskontoret meddelat i föreskriften Bokföringens konton (14/03/2002) bland annat genom att kontogruppen för anläggningstillgångar och andra långfristiga placeringar i materiella tillgångar i kontoförteckningen inkluderar kontoslaget 124 Anläggningar, i vilket kontot 1240 Vägbyggnadskonstruktioner ingår. Enligt kontobeskrivningen ingår här i vägbeläggningar som utsätts för slitage och andra ytbeläggningar, belysningsanordningar, bullerhinder etc.

Den kontoplan som Statskontoret meddelat är fyrsiffrig. I sin bokföring kan räkenskapsverken göra bokföringskonton genom underindelningar som är förenliga med kontoförteckningen efter eget behov. Behovet av underindelningar av kontot 1240 Vägbyggnadskonstruktioner påverkas bland annat av den i kontot ingående avskrivningsplanen för anläggningstillgångar då avskrivningsobjekten i huvudbokföringen indelas enligt olika avskrivningstider och avskrivningsmetoder.

Enligt 66 g § 2 momentet budgetförordningen (600/1997) aktiveras och upptas anskaffningsutgiften för nationalförmögenhet och anläggningstillgångar under sin verkningstid som kostnader genom avskrivningar enligt plan. Enligt paragrafen 4 momentet skall i intäkts- och kostnadskalkylen eller balansräkningen eller i bilagor till dessa upptas sådana avskrivningar av utgifterna för nationalförmögenhet och anläggningstillgångar samt andra utgifter med lång verkningstid som under finansåret dragits av från intäkterna specificerade enligt balansposterna samt ges en utredning om grunderna för avskrivningar enligt plan och ändringar i dessa. Avskrivningsplanerna och ändringar i dem skall göras upp skriftligen samt fogas till specifikationerna till balansräkningen.

Med stöd av 66 g § 5 momentet budgetförordningen (600/1997) har Statskontoret meddelat en föreskrift 2/03/98 (ändr. genom föreskriften 24/03/01) om uppgörande

av avskrivningsplan och registrering av avskrivningar i affärsbokföringen. Enligt föreskriften är avskrivningstiden för anläggningstillgångar som ingår i kontoslaget 124 Anläggningar 10–50 år, som man kan avvika från endast av motiverad orsak.

Enligt avskrivningsplanen för Vägförvaltningens anläggningstillgångar 2003 har avskrivningarna enligt plan beräknats enligt enhetliga principer vid räkenskapsverken som konstanta avskrivningar enligt anläggningstillgångarnas ekonomiska livslängd beräknade på basis av det ursprungliga anskaffningspriset. De anläggningstillgångar som ingår i kontot 1240 Vägbyggnadskonstruktioner har på basis av avskrivningstiden indelats i följande avskrivningsobjektgrupper:

1240 Vägbyggnadskonstruktioner:

Underbyggnader	50 år
Ytbeläggningar	10 år
Broar	50 år
Övriga vägbyggnadskonstruktioner	10 år

Kontot 1240 Vägbyggnadskonstruktioner har i Vägförvaltningens huvudbokföring på motsvarande sätt indelats i underkontona 124001–124004 underbyggnader, beläggningar, broar och övriga vägbyggnadskonstruktioner. Denna specifikation av vägbyggnadskonstruktionerna i affärsbokföringens konton som motsvarar indelningen av vägbyggnadskonstruktioner i avskrivningsobjektgrupper är tillräcklig i huvudbokföringen med beaktande av Vägförvaltningens gällande avskrivningsplan.

Enligt 59 § budgetförordningen (600/1997) skall ämbetsverken och inrättningarna såsom bokföring av anläggningstillgångar bokföra sådan nationalförmögenhet och sådana anläggningstillgångar som är i deras besittning. Statskontoret kan meddela närmare föreskrifter om bokföringen av anläggningstillgångar.

Innehållet i bokföringen av anläggningstillgångar beror på dess syfte. Det centrala syftet för bokföringen av anläggningstillgångar är i allmänhet beräkandet av avskrivningar enligt plan och bestämningen av den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften. I praktiken tjänar bokföringen av anläggningstillgångar också andra syften som katalogisering av anläggningstillgångarna med tanke på deras övervakning och säkring samt beaktandet av anläggningstillgångarna vid kostnadsberäkningar och annan redovisning.

Bokföringen av anläggningstillgångar uppgörs enligt huvudregeln nyttighetsspecifikt på så sätt att den omfattar alla anläggningstillgångsnyttigheter vars ekonomiska livslängd ännu inte löpt ut. Bokföringen av anläggningstillgångar, såsom konstruktioner samt maskiner och anordningar, inredning samt andra därmed jämförbara anläggningstillgångar, kan med tanke på avskrivningsberäkningen även ordnas enligt nyttighetsgrupp med beaktande av väsentlighetsprincipen, om förfarandet endast har en liten verkan på de planerliga avskrivningarnas belopp. Ur bokföringen av anläggningstillgångar borde beträffande varje nyttighet eller nyttighetsgrupp åtminstone följande uppgifter framgå:

- Identifikationsuppgifter som beteckning, typ och nummer;
- anskaffningsutgift;
- anskaffningstidpunkt med minst en månads och ett års noggrannhet;

- tidpunkt för ibruktagande med minst en månads och ett års noggrannhet, om den avviker från anskaffningstidpunkten;
- avskrivningsmetod;
- avskrivningstid, om denna inte framgår ur uppgifterna om avskrivningsmetod;
- eventuellt restvärde, d.v.s. andel av anskaffningsutgiften som inte avskrivs enligt plan.

Om avskrivningsplanen för anläggningstillgångar uppgjorts enligt tillgångsgrupp kan uppgifterna om avskrivningsmetod, avskrivningstid och eventuellt restvärde inkluderas i bokföringen av anläggningstillgångar genom att ange i vilken tillgångsgrupp i avskrivningsplanen som nyttigheten eller nyttighetsgruppen hör till. Därutöver skall följande uppgifter registreras i bokföringen av anläggningstillgångar med åtminstone samma noggrannhet som tillgångsgrupperna i avskrivningsplanen:

- periodens avskrivningar enligt plan;
- ackumulerade avskrivningar enligt plan;
- planenligt icke avskriven del av anskaffningsutgiften.

Enligt 66 e § 1 momentet budgetförordningen (600/1997) skall i specifikationen till balansräkningen detaljerat gruppvis upptecknas nationalförmögenheten och anläggningstillgångarna eller de ökningar och minskningar i fråga om dem som inträffat under finansåret, omsättningstillgångarna och finansieringstillgångarna vid finansårets utgång samt andra utgifter med lång verkningstid och andra långfristiga placeringar som upptagits i balansräkningen (aktiverats), liksom också främmande kapital.

I specifikationen till balansräkningen beträffande anläggningstillgångar skall de anläggningstillgångsposter som ingår i balansräkningen eller de ökningar och minskningar som skett ifråga om dem under finansåret katalogiseras i sin helhet. Specifikationerna till balansräkningen skall vara detaljerade så att de ger en fullständig, enligt huvudregeln nyttighetsspecifik redogörelse för anläggningstillgångarna vid slutet av finansåret eller ökningarna och minskningarna i dem under finansåret. Balansspecifikationerna för anläggningstillgångar erhålls i allmänhet från bokföringen av anläggningstillgångar. I den mån som bokföringen av anläggningstillgångar ordnats enligt nyttighetsgrupp med beaktande av väsentlighetsprincipen kan också balansspecifikationerna av anläggningstillgångarna uppgöras med samma noggrannhet. Om balansspecifikationerna endast uppgörs för ökningar och minskningar i anläggningstillgångarna under finansåret skall specifikationerna av anläggningstillgångarna vara fullständiga för något tidigare finansår samt så att man genom senare uppgjorda förteckningar över ökningarna och minskningarna av anläggningstillgångar vid behov kan uppgöra en fullständig förteckning över anläggningstillgångarna vid slutet av finansåret.

Vägbyggnadskonstruktionerna för allmänna vägar behandlas i Vägförvaltningens bokföring i princip som en anläggningstillgångsnyttighet som i bokföringen vidare indelats i konstruktionsdelar bestående av underbyggnader, beläggningar, broar och övriga vägbyggnadskonstruktioner. I praktiken har dock den bokföring av anläggningstillgångar som gäller vägbyggnadskonstruktionerna tilldelats de nio vägdistrikten. I balansspecifikationerna gällande vägbyggnadskonstruktioner har man på motsvarande sätt upptecknat de ökningar och minskningar som enligt vägdistrikt

registrerats för allmänna vägars underbyggnader, beläggningar, broar och övriga konstruktioner under finansåret.

Ur Vägförvaltningens bokföring av anläggningstillgångar gällande vägbyggnadskonstruktioner framgår inte uppgifter om områden som är mindre än vägdistrikten och inte heller uppgifter om individuella vägar eller vägdelar. Dessa uppgifter kan i allmänhet inte heller erhållas ur balansspecifikationerna av vägbyggnadskonstruktioner. Detta innebär bland annat att anskaffningsutgiften för vägbyggnadskonstruktioner och dess oavskrivna del samt avskrivningar enligt plan inte framgår ur Vägförvaltningens bokföring ifråga om helheter som är mindre än vägbyggnadskonstruktionernas distriktsspecifika konstruktionsdelar (underbyggnader, beläggningar, broar och övriga vägbyggnadskonstruktioner). I praktiken är dylika uppgifter dock erforderliga med tanke på bokföringen av affärshändelser till exempel då en allmän väg eller en del av den indragits, skadats eller förstörts. I och med att 55 § budgetförordningen (254/2004) tillämpas på ämbetsverks och inrättnings bokföring, redovisning och bokslutsrapportering från och med finansåret 2005 kan dylika uppgifter också behövas för att beskriva verksamhetens resultat och dess utveckling i Vägförvaltningens bokslut. Dessutom bidrar bland annat utvecklingen av kostnadsbaserad budgetering av väginvesteringar, ibruktagandet av nya anskaffnings- och entreprenadmodeller samt förslaget att reformera trafikprissättningen på Europeiska unionens nivå till behovet av bokföringsuppgifter för individuella vägar och vägdelar.

Det är möjligt att kalkylmässigt på basis av de uppgifter som finns i Vägförvaltningens bokföring av anläggningstillgångar bestämma anskaffningsutgiften, dess oavskrivna andel och avskrivningar enligt plan för vissa konstruktionsdelar i vägbyggnadskonstruktioner för vägar i mindre områden än vägdistrikt samt individuella vägar och vägdelar till exempel genom att tillämpa medeltal för längden på vägar och broar, arealer etc och andra dylika mått som insamlats om vägnätverket. I nätverket av allmänna vägar finns emellertid inom samtliga vägdistrikt sådana delar där de verkliga anskaffningsutgifterna för underbyggnader, beläggningar, broar och övriga vägbyggnadskonstruktioner på grund av skillnader i vägbyggnadskonstruktionernas tekniska egenskaper avviker från den kalkylmässiga måttenheten, som beräknats per längd, areal eller någon annan dylik enhet, i en så betydande grad att beräkandet av anskaffningsutgiften, dess oavskrivna del och avskrivningar enligt plan för en del av vägnätverket på basis av ett dylikt kalkylmässigt genomsnitt leder till mycket godtyckliga slutresultat. Å andra sidan omfattar vägbyggnadskonstruktionernas vägdistriktsspecifika konstruktioner så många delar med sinsemellan avvikande förväntad ekonomisk livslängd att sammanställandet av dem i en enda grupp med samma avskrivningstid i bokföringen av anläggningstillgångar betydligt försvagar exaktheten i beräkandet av avskrivningar enligt plan och den oavskrivna anskaffningsutgiften enligt plan.

På basis av ovan nämnda grunder anser statens bokföringsnämnd att den nuvarande specifikationen av vägbyggnadskonstruktioner i Vägförvaltningens bokföring av anläggningstillgångar inte är tillräcklig. Den vägdistriktsspecifika bokföringen av anläggningstillgångar borde preciseras i riktning mot bokföring av anläggningstillgångar enligt vägar och vägdelar. Därvid är det ändamålsenligt att beakta de klassificeringar av allmänna vägar och vägbyggnadskonstruktioner som följs vid planering, verkställande och övervakning av väghållning. Beträffande vägbyggnadskonstruktionernas konstruktionsdelar borde dessutom broar samt övriga vägbyggnads-

konstruktioner (utrustning och anordningar) specificeras närmare i bokföringen av anläggningstillgångar enligt nyttighetsgrupp med beaktande av de väsentligen avvikande ekonomiska livslängderna för de nyttigheter som ingår i dessa konstruktionsdelar. Därvid är det också möjligt att precisera avskrivningsplanen för broar och övriga vägbyggnadskonstruktioner på motsvarande sätt.

Enligt 61 § 1 momentet budgetförordningen (600/1997) skall räkenskapsverkens bokslut göras upp på ett enhetligt sätt. Till god bokföringssed hör iakttagandet av enhetliga förfaranden också i större utsträckning i räkenskapsverkens bokföring. Vid preciseringen av Vägförvaltningens bokföring av anläggningstillgångar beträffande vägbyggnadskonstruktionerna är det därför skäl att vara i kontakt med övriga räkenskapsverk som förvaltar statens s.k. farledskapital det vill säga Sjöfartsverket och Banförvaltningscentralen.

Då bokföringen av anläggningstillgångar visavi vägbyggnadskonstruktioner preciseras i riktning mot bokföring av anläggningstillgångar enligt vägar och vägdelar kan på grund av storleken på statens vägkapital inte samma noggrannhet krävas i fråga om existerande vägbyggnadskonstruktioner som i fråga om de nya vägbyggnadskonstruktioner som i fortsättningen upptas i bokföringen av anläggningstillgångar. Statens bokföringsnämnd anser dessutom att man på de existerande vägbyggnadskonstruktioner som ingick i den ingående balansen 1.1.1998 kan tillämpa ett grövre kalkylmässigt förfarande vid preciseringen av bokföringen av anläggningstillgångar än på de vägbyggnadskonstruktioner som anskaffats från och med 1998. Med beaktande av den tid som ännu krävs för att utveckla bokföringen av anläggningstillgångar mot en ny, noggrannare specifikation än vad som fallet är i dag är det antagligen möjligt för Vägförvaltningens bokföring av anläggningstillgångar att övergå till den från och med år 2006. Om de principer som skall iakttas vid preciseringen av bokföringen av anläggningstillgångar bör en redogörelse uppgöras för att garantera dess tillförlitlighet och kontrollerbarhet, och denna skall förvaras som en del av bokföringsmaterialet. Ur redogörelsen bör separat framgå genom vilka förfaranden bokföringen av anläggningstillgångar preciseras, för det första beträffande de vägbyggnadskonstruktioner som ingick i den ingående balansen 1.1.1998 och för det andra beträffande de vägbyggnadskonstruktioner som anskaffats från och med år 1998 och de vägbyggnadskonstruktioner som anskaffas innan den mer preciserade bokföringen av anläggningstillgångar införs. Däri skall också ingå en redogörelse för avstämningen av saldona i den nya bokföringen av anläggningstillgångar mot huvudbokföringen.

2. Registrering och specificering av vägbottnar i bokföringen

Enligt 66 § 3 momentet budgetförordningen (600/1997) räknas som anläggningstillgångar föremål, rättigheter som kan överlåtas separat och andra nyttigheter vilkas verkningstid som produktionsfaktorer sträcker sig över en längre tid än ett finansår.

Enligt 61 § lagen om allmänna vägar (342/1998) kallas den bestående nyttjanderätt som tillfaller väghållaren vägrätt. Vägrätten är en tidsmässigt obegränsad rätt, som går före andra rättigheter i förhållande till en fastighet, att utnyttja en fastighet för vägändamål. Både ur markägarens och Vägförvaltningens – i egenskap av väghållare – perspektiv är det meningslöst att skilja mellan vägrätten och äganderätten till

den mark som skall användas för vägändamål. På dessa grunder hör vägbottnarna som indelas i väg- och biområden till statens anläggningstillgångar.

Statens bokföringsnämnd har givit Statskontoret ett utlåtande 1/1995 (27.2.1995) om värderingen av de tillgångar som tillhör statens ämbetsverk och inrättningar samt till statens fonder utanför budgeten i tillgångsrapporterna om situationen den 31 december 1995. I detta utlåtande anser nämnden att när statsförvaltningen går in för en bokföring som motsvarar affärsbokföringen är det ändamålsenligt, för att för enkla övergångsskedet eftersom det inte i alla situationer går att utreda anskaffningspriset, att uppta tillgångarna till sitt gängse värde i de tillgångsrapporter som utgör grund för den ingående balansen på ett sätt som fastställs närmare i utlåtandet. Nämnden har vidare ansett det vara viktigt att i tillgångsrapporterna iakttäta principen om det väsentliga så att den huvudsakliga uppmärksamheten riktas mot tillgångsposter av betydande värde.

Finansministeriet har meddelat en föreskrift om uppgörandet av den ingående balansen 1.1.1998 (TM 9705/31.10.1997). I föreskriften konstateras att utlåtandet av statens bokföringsnämnd 1/1995 har använts som grund för de däri presenterade värderingsprinciperna för tillgångar. Dessutom har Statskontoret 28.11.1997 meddelat en kompletterande föreskrift om uppgörande av ingående balans och inventering av egendom som har samband med denna (11/03/97) samt en anvisning om inventering av tillgångar och skulder 31.12.1997 och om uppgörande av ingående balans 1.1.1998.

Statens bokföringsnämnd anser att det ingående saldot för vägbottnar i Vägförvaltningens ingående balans 1.1.1998 har bestämts med tillräcklig noggrannhet genom iakttagande av principerna i nämndens utlåtande 1/1995, finansministeriets föreskrift (TM 9705/31.10.1997) samt Statskontorets kompletterande föreskrift (11/03/97) från 28.11.1997 och anvisning.

På basis av ovan nämnda grunder anser statens bokföringsnämnd beträffande bokföring av anläggningstillgångar i fråga om vägbyggnadskonstruktioner att inte heller specifikationen av vägbottnar i Vägförvaltningens nuvarande bokföring av anläggningstillgångar är tillräcklig. Den vägdistriktsspecifika bokföringen av anläggningstillgångar beträffande vägbottnar borde preciseras i riktning mot bokföring av anläggningstillgångar enligt vägar och vägdelar. Då kan också den balansspecifikation som gäller vägbottnar på motsvarande sätt uppgöras mer detaljerat än vad som är fallet i dag.

3. Bokföring av ombeläggning av vägar och rättelser av gjorda registreringar

Aktiveringen av utgifter, som ombeläggnings av vägar orsakat i balansräkningen eller bokföringen av dessa, direkt som kostnader för ifrågavarande finansår beror i princip på om ombeläggnings är en grundläggande förbättring av beläggningen eller en reparation av den. Tack vare grundläggande förbättringar ökar anläggnings-tillgångsnyttighetens produktionskapacitet under dess återstående verkningstid jämfört med situationen före den grundläggande förbättringen. En grundläggande förbättring förlänger ofta anläggningstillgångsnyttighetens verkningstid, men kan också innebära en ökning i nyttighetens produktionskapacitet medan verkningstiden förblir konstant. Reparation av en anläggningstillgångsnyttighet förlänger inte dess verkningstid och förlänger inte heller dess produktionskapacitet jämfört med situa-

tionen före reparationen. Gränsdragningen mellan grundläggande förbättring och reparation av anläggningstillgångar är inte alltid entydig i praktiken. Enligt väsentlighetsprincipen som hör till god bokföringssed behandlas sådana utgifter som utgifter för grundläggande förbättringar i bokföringen vilka väsentligt ökar en anläggningstillgångsnyttighets produktionskapacitet, medan sådana utgifter som inte ökar en anläggningstillgångsnyttighets produktionskapacitet eller endast gör det i ringa grad, bokförs som kortfristiga reparationsutgifter.

På ovan nämnda grunder är utgifter för ombeläggningar som väsentligt ökar beläggningens livslängd eller vägbyggnadskonstruktionens bärighet utgifter för grundläggande förbättringar av anläggningstillgångar. Dessa skall aktiveras i Vägförvaltningens balansräkning och under sin verkningstid upptas som kostnader i form av avskrivningar enligt plan. Däremot skall sådan reparation av beläggningar som i jämförelse med vägbyggnadskonstruktionens ursprungliga egenskaper inte förlänger beläggningens livslängd och inte ökar vägbyggnadskonstruktionens bärighet betraktas som reparationsutgifter för anläggningstillgångar och direkt bokförs som kostnader för ifrågavarande finansår.

Enligt 42 § 1 momentet budgetförordningen är betydande rättelseposter för utgifter som skall upptas i affärsbokföringen som affärshändelser sådana poster genom vilka tidigare felaktiga utgiftsregistreringar korrigeras i bokföringen. I Vägförvaltningens bokföring för finansåren 1998–2001 har förfarandet varit felaktigt eftersom ombeläggningsutgifter för vägar, som de facto varit utgifter för grundläggande förbättringar, som skall aktiveras och avskrivas i form av kostnader inom 10 år enligt avskrivningsplanen för beläggningar, har bokförts som kortfristiga utgifter direkt som kostnader. Med beaktande av det väsentliga belopp för dessa utgifter som felaktigt bokförts som kostnader skall de gjorda utgiftsregistreringarna justeras så att den ännu oavskrivna andelen av utgifterna för ombeläggningar enligt avskrivningsplanen för beläggningar återbördas till bokföringen som anskaffningsutgift för anläggningstillgångar. Å andra sidan skall denna justeringspost av engångskaraktär beträffande de under tidigare finansår felaktigt bokförda utgifterna registreras på kontot 6099 Övriga extraordinära intäkter.

I ansökan har också en förfrågan ställts om behovet att precisera definitionen av väginvesteringar och årskostnader beträffande skötsel, underhåll, grundreparation av samt övriga investeringar och planering av investeringar i allmänna vägar genom att på ett allmänt plan hänvisa till motsvarande förfaranden vid Banförvaltningscentralen och Sjöfartsverket. På denna punkt nöjer sig statens bokföringsnämnd med att hänvisa till vad som ovan sagts om gränsdragningen mellan utgifter som aktiveras i balansräkningen och utgifter som direkt bokförs som kostnader för ifrågavarande finansår. Därutöver betonar statens bokföringsnämnd vikten av att iakttäta enhetliga förfaranden vilket hör till god bokföringssed i bokföringen vid de räkenskapsverk som förvaltar farledskapital, även beträffande indelningen av utgifterna i grundläggande förbättringar av farledskapital och övriga investeringsutgifter som hör till anläggningstillgångarna respektive kortfristiga utgifter för reparation, underhåll och övrig service.

4. Bokföring av förändring till allmän väg och indragande av allmän väg

Då en enskild väg, gata eller planväg genom ett administrativt beslut förändras till allmän väg får Vägförvaltningen anläggningstillgångar vederlagsfritt på ett sätt som

kan jämföras med donationer. Statens bokföringsnämnd anser att slutresultatet för bokföringen av ett dylikt vederlagsfritt fång skall vara det samma som då pengar erhållits vederlagsfritt och dessa pengar använts till att anskaffa motsvarande anläggningstillgångar. Vid bokföringen av anläggningstillgångar som erhållits vederlagsfritt värderas de till marknadspris som baserar sig på utbud och efterfrågan vid tidpunkten för fångnet, om ett dylikt marknadspris kan bestämmas tillförlitligt. Om ett tillförlitligt marknadsvärde inte är tillgängligt bestäms värdet på anläggningstillgångarna enligt det nuvarande bruksvärdets återanskaffningspris. Det erhålls genom att man med hjälp av avskrivningskalkyler från det sannolika anskaffningspriset för en motsvarande, ny och oanvänd tillgång avdrar den värdeminskning som tillgångens ålder och användning orsakat. Vägförvaltningen kan som grund vid bestämningen av värdet på en enskild väg, gata eller planväg som förändras till en allmän väg använda de uppgifter som insamlats om kalkylmässigt bestämda vägklassspecifika genomsnittliga priser med beaktande av väsentlighetsprincipen.

Uppgifter om de ökningar och minskningar under finansåret som inträffat i enskilda vägar, gator eller planvägar som förändrats till allmänna vägar skall upptas i specifikationen av anläggningstillgångarna på motsvarande sätt som ovan i fråga om balansspecifikationerna av vägbyggnadskonstruktioner och vägbottnar.

Enligt den kontoplan för affärsbokföringen som Statskontoret meddelat innefattar kontoklassen 6 Extraordinära intäkter och kostnader sådana intäkt- och kostnadsposter som baserar sig på extraordinära händelser av engångsnatur som avviker från räkenskapsverkets sedvanliga verksamhet. I kontoslaget för övriga extraordinära intäkter, som ingår i kontogruppen övriga extraordinära intäkter som i sin tur ingår i kontoklassen extraordinära intäkter, ingår kontot 6099 Övriga extraordinära intäkter, i vilket enligt beskrivningen ingår andra extraordinära intäkter än de från statens ämbetsverk och inrättningar. Kontot konteras även med donationer utanför budgetekonomin.

Eftersom vederlagsfri förändring till allmän väg bokföringsmässigt kan jämföras med en mottagen donation registreras bokföringsvärdet, som genom iakttagandet av ovan nämnda principer bestämts som vägens anskaffningsutgift, under extraordinära intäkter på kontot 6099 Övriga extraordinära intäkter.

Då en allmän väg indras genom att förändras till en kommunal gata eller planväg eller enskild väg är det frågan om en vederlagsfri överlåtelse utanför statens budgetekonomi som baserar sig på ett administrativt beslut.

Enligt Statskontorets föreskrift om uppgörande av avskrivningsplan och registrering av avskrivningar i affärsbokföringen skall en eventuell återstående utgiftsrest i anslutning till egendom som överlåtits utan vederlag avskrivas helt.

Då den oavskrivna anskaffningsutgiften för individuella vägar eller vägdelar inte separat framgår ur Vägförvaltningens bokföring måste den återstående utgiftsresten för en allmän väg som skall indras uppskattas på basis av de existerande uppgifterna för att avskriva den. Vägförvaltningen kan därvid utnyttja ett kalkylmässigt, enligt vägklass bestämt genomsnittligt pris med avdrag för avskrivningar enligt plan vilka motsvarar vägens ålder och med iakttagande av väsentlighetsprincipen.

Uppgifter om de ökningar och minskningar under finansåret som inträffat i en allmän väg som förändrats till enskild väg, gata eller planväg skall upptas i specifikationen av anläggningstillgångarna på motsvarande sätt som ovan i fråga om enskild väg, gata eller planväg som förändrats till allmän väg.

Utlåtande av statens bokföringsnämnd

Den nuvarande specifikationen av vägbyggnadskonstruktioner i Vägförvaltningens bokföring av anläggningstillgångar är inte tillräcklig. Den vägdistriktsspecifika bokföringen av anläggningstillgångar borde preciseras i riktning mot bokföring av anläggningstillgångar enligt vägar och vägdelar. Av vägbyggnadskonstruktionernas konstruktionsdelar borde broar och övriga vägbyggnadskonstruktioner dessutom specificeras närmare i bokföringen av anläggningstillgångar enligt nyttighetsgrupp med beaktande av de väsentligt avvikande ekonomiska livslängderna för de nyttigheter som ingår i dessa konstruktionsdelar. Vid preciseringen av Vägförvaltningens bokföring av anläggningstillgångar är det för att garantera enhetliga förfaranden skäl att vara i kontakt med Sjöfartsverket och Banförvaltningscentralen vilka förvaltar statens övriga farledskapital.

När bokföringen av anläggningstillgångar beträffande vägbyggnadskonstruktioner preciseras i riktning mot bokföring av anläggningstillgångar enligt vägar och vägdelar kan på grund av storleken på statens vägkapital specifikationsnoggrannheten för existerande vägbyggnadskonstruktioner förbli grövre än för de nya vägbyggnadskonstruktioner som i fortsättningen upptas i bokföringen av anläggningstillgångar. Beträffande de vägbyggnadskonstruktioner som ingick i den ingående balansen 1.1.1998 kan man förutom preciseringen av bokföringen av anläggningstillgångar dessutom tillämpa ett grövre kalkylmässigt förfarande än beträffande de vägbyggnadskonstruktioner som anskaffats från och med år 1998. För de principer som iakttagas vid preciseringen av bokföringen av anläggningstillgångar skall en redogörelse uppgöras, och denna skall förvaras som del av bokföringen.

Allmänna vägars vägbottnar, som indelas i väg- och biområden och över vilka Vägförvaltningen enligt den i lagen avsedda vägrätten har en bestående utnyttjanderätt, hör till statens anläggningstillgångar. Det ingående saldot för vägbottnar i Vägförvaltningens ingående balans 1.1.1998 har bestämts med en tillräcklig noggrannhet. Den nuvarande vägdistriktsspecifika specifikationen av vägbottnarna i bokföringen av anläggningstillgångar är inte tillräcklig. Den borde preciseras i riktning mot bokföring av anläggningstillgångar enligt vägar och vägdelar. Då kan även balansspecifikationen beträffande vägbottnar uppgöras mer detaljerat än vad fallet är i dag.

Utgifter för sådan ombeläggning av allmänna vägar som väsentligt förlänger beläggningens ekonomiska livslängd eller ökar vägbyggnadskonstruktionens bärighet är utgifter för grundläggande förbättringar av anläggningstillgångar vilka aktiveras i balansräkningen och avskrivs enligt plan som kostnader under sin verkningstid. Dylika utgifter för ombeläggningar som vid Vägförvaltningens bokföring felaktigt bokförts direkt som kostnader under finansåren 1998–2001 skall, med beaktande av dessa utgifters väsentligt stora belopp, den ännu oavskrivna delen enligt avskrivningsplanen för beläggningar återbördas som anskaffningsutgift för anläggningstillgångar till bokföringen. Å andra sidan antecknas rättelseposten av engångsnatur för

dessas på felaktiga grunder direkt som kostnader bokförda utgifterna på kontot 6099 Övriga extraordinära intäkter.

I bokföringen vid de räkenskapsverk som förvaltar väg-, ban- och vattenfarledsnätverk skall enhetliga förfaranden iakttas vid indelningen av utgifter grundläggande förbättringar av farledsnätverket och andra investeringsutgifter respektive kortfristiga utgifter för reparation, underhåll och andra serviceutgifter.

Då en enskild väg, gata eller planväg förändras till allmän väg skall de anläggningstillgångar som staten erhållit vederlagsfritt upptas i bokföringen genom att värdera dem till marknadspriset vid tidpunkten för fångnet eller om ett tillförlitligt marknadspris inte finns att tillgå, till det nuvarande bruksvärdets återanskaffningspris. Som grund för bestämmandet av bokföringsvärdet kan Vägförvaltningen utnyttja de uppgifter den insamlat om kalkylmässigt bestämda vägklassspecifika genomsnittliga priser med beaktande av väsentlighetsprincipen. Detta vederlagsfria fång bokförs å andra sidan som en extraordinär intäkt under kontot 6099 Övriga extraordinära intäkter. Uppgifter om de öknings- och minskningar under finansåret som inträffat i enskilda vägar, gator eller planvägar som förändrats till allmänna vägar skall upptas i specifikationen av anläggningstillgångarna på motsvarande sätt som ovan i fråga om balansspecifikationerna av vägbyggnadskonstruktioner och vägbottnar.

Då en allmän väg indras genom att förändra den till en kommunal gata eller planväg eller enskild väg skall anskaffningsutgiftsresten för vägen i bokföringen avskrivas helt. Då den oavskrivna anskaffningsutgiften för vägen inte separat framgår ur bokföringen måste den uppskattas på basis av tillgängliga uppgifter. Vägförvaltningen kan då använda ett kalkylmässigt bestämt vägklassspecifikt genomsnittligt pris med avdrag för avskrivningar enligt plan som motsvarar vägens ålder med iakttagande av väsentlighetsprincipen. Uppgifter om de ändringar under finansåret som inträffat på grund av indragande av allmän väg upptas i balansspecifikationerna på motsvarande sätt som i fråga om enskilda vägar, gator eller planvägar som förändrats till allmänna vägar.

Ordförande

Eero Prepula

Sekreterare

Niko Ijäs